

Besluit Verlenen ontheffing

Bouwfonds Ontwikkeling BV
T.a.v. de heer P. Hup
De Brand 30
3823 LK AMERSFOORT

Datum
10 mei 2021

Zaaknummer
2019-012978

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 15

Locatie
Aan de Haarweg (wijk Kortenoord) te Wageningen

Gemeente
Wageningen

Activiteit
Realisatie nieuwbouwwoningen fase 3 Kortenoord

Beste meneer Hup,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

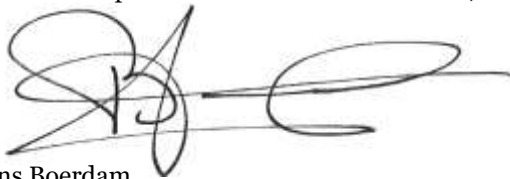
2 van 15

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [Gelderland.nl](http:// Gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Hans Boerdam

Plv. Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03153209, 03214279, 03225045, 03263921, 03272881, 03369108, 03408085, 03407714, 03408088

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

3 van 15

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Bouwfonds Ontwikkeling BV, De Brand 30, 3823 LK Amersfoort, hierna te noemen de aanvrager, van 8 november 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje *zienswijzen* wordt de binnengekomen zienswijze behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 8 november 2019 ontvingen wij een aanvraag van Bouwfonds Ontwikkeling BV voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de steenuil.

De ontheffing wordt niet aangevraagd in het kader van een in de wet genoemde belang.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project eerder een ontheffing bij het bevoegde gezag aangevraagd. Op 9 september 2010 is voor de realisatie van de woonwijk Kortenoord te Wageningen een besluit door Dienst Regelingen genomen, waarin beoordeeld is dat er geen sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Door het treffen van maatregelen voor de gewone /ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, waterspitsmuis, boerenwaluw en steenuil is het toegestaan de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren. Inmiddels is fase 1 en 2 van Kortenoord gerealiseerd. Onderhavige aanvraag betreft daarom alleen nog de realisatie van fase 3.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 20 maart, 20 mei, 5 juni en 25 november 2020 en 26 januari 2021 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 3 maart 2020 en per e-mail van 1 april 2020 en 20 januari 2020 hebben verzocht.

Op 12 juni 2020 is een vergunning voor de gebiedsbescherming op grond van hoofdstuk 2 van de Wnb verleend voor een deel van fase 3. Op 21 mei 2020 is voor het overige deel van fase 3 een vergunning aangevraagd. De aanvraag is momenteel nog in behandeling. Daarnaast is op 23 maart 2020 een ontheffing met zaaknummer 2019-009388 verleend voor het beschadigen en vernielen van een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en voor het beschadigen en vernielen van een kraamverblijfplaats van de steenmarter.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

4 van 15

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Bouwfonds Ontwikkeling BV, De Brand 30, 3823 LK Amersfoort;

voor de soort, verbodsbepaling en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod	Belang
Steenuil (<i>Athene noctua</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 4 van de Wnb: ter bescherming van flora of fauna.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-012978.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-012978.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

5 van 15

9. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de steenuil.
10. Vier weken na verlening van de ontheffing dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-012978. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
11. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
12. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-012978.

Soortspecifieke voorschriften

13. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
14. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen.
15. Er moet een beheer- en onderhoudsplan opgesteld worden, waarin vastgelegd is hoe en door wie de uilenkasten en het alternatieve leefgebied (ecosingel, struweelhagen, knotwilgen, weiland met extensieve begrazing) worden beheerd en onderhouden. Indien een derde partij dit uitvoert, moet met deze partij in een privaatrechtelijke overeenkomst worden vastgelegd dat het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd in overeenstemming met deze ontheffing. Het beheer- en onderhoudsplan wordt vóór 1 juli 2021 ter beoordeling voorgelegd aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-012978.
16. Alle permanente maatregelen voor de steenuil moeten uiterlijk eind 2021 gerealiseerd zijn.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

6 van 15

17. Op het ~1,5 ha grote perceel ten noorden van Haarweg 16 (zie figuur 3 in bijlage 3) wordt gedurende 5 jaar steenuilvriendelijk beheer uitgevoerd middels extensieve beweiding met schapen/pony's. Na deze periode moet dit perceel functioneel blijven als onderdeel van het leefgebied voor de steenuil.
18. De monitoring van steenuilen dient jaarlijks te gebeuren vanaf het eerstvolgende jaar na het verlenen van de ontheffing en voor vijf broedseizoenen lang. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden conform de daarvoor geldende onderzoeksprotocollen en de onderzoeken dienen uitgevoerd te worden door een deskundige op het gebied van de steenuil. De resultaten van de monitoring dienen in hetzelfde jaar dat elke monitoringsronde is uitgevoerd ter goedkeuring aangeboden te worden aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-012978. Wanneer uit de monitoringsresultaten blijkt dat de steenuil een negatieve trend laat zien kunnen er aanvullende maatregelen opgelegd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

De aanvrager is voornemens de laatste fase, genaamd Buitenoord, van woonwijk Kortenoord te realiseren. In deze fase worden plus minus 420 nieuwbouwwoningen gerealiseerd in agrarisch gebied. De werkzaamheden bestaan uit het bouwrijp maken van 15 ha aan grond, het verwijderen van bomen en beplanting en het bouwen van woningen. De sloop van aanwezige bebouwing valt buiten onderhavige aanvraag. De kap van bomen heeft inmiddels plaatsgevonden en reeds is gestart met de bouwwerkzaamheden. Het project duurt meerdere jaren.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven op pagina 2, 3 en 4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan steenuil Kortenoord bouwfase 3' (Van Bommel Faunawerk, 2019). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDDF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels, vleermuizen, kleine marterachtigen en sleedoornpage heeft plaatsgevonden in 2019 en 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017, kennisdocumenten van BIJ12 en geldende protocollen.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- twee territoria van de steenuil, aan de Haarweg en aan de Haarwal;
- een vliegroue voor gewone dwergvleermuis;
- niet-essentieel foerageergebied voor gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis;
- leefgebied van sleedoornpage net buiten het plangebied.

Niet aangetroffen zijn:

- voortplantings- of rustplaatsen van vogels en vleermuizen, kleine marterachtigen, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden:

- wordt leefgebied van de steenuil aangetast;
- blijft de vliegroue voor de gewone dwergvleermuis behouden;

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

7 van 15

- wordt niet-essentieel foerageergebied voor vleermuizen aangetast;
- blijft leefgebied van sleedoornpage behouden.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er is nieuwe aanplant van sleedoorn gerealiseerd ten behoeve van de sleedoornpage.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de steenuil te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven op pagina 4 tot en met 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan steenuil Kortenoord bouwphase 3' (Van Bommel Faunawerk, 2019) en de aanvullende gegevens van 20 maart, 29 mei en 25 november 2020. De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar steenuilen op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

Het perceel waar gedurende 5 jaar steenuilvriendelijk beheer uitgevoerd wordt, moet na deze periode functioneel blijven als onderdeel van het leefgebied voor de steenuil.

In het kader van de zorgplicht moet indien vegetatie verwijderd wordt vooraf een check door een ecooloog uitgevoerd worden op aanwezigheid van soorten.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

8 van 15

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Steenuil	Omdat de realisatie van woningen meerdere jaren duurt, kan niet buiten de broed- of winterrust-periode gewerkt worden.	n.v.t. Er worden direct permanente maatregelen getroffen.	Indien vegetatie verwijderd moet worden, dient vooraf een check door een ecooloog uitgevoerd te worden op aanwezigheid van soorten.	Er zijn 11 steenuilenkasten in de omgeving van het plangebied geplaatst. Er wordt een ecosingel, met o.a. sleedoorn, van 5,7 m breed en ~400 m lang aangeplant op de rand ten westen van het plangebied. Tegenover de ecosingel is een 400 m lange haag aangeplant en is de boomgaard aan Haarweg 18 uitgebreid met bomen en overhoekjes. In de omgeving worden struweelhagen en knotwilgen aangeplant. Op een aangrenzend perceel in eigendom van de WUR wordt steenuilvriendelijk beheer uitgevoerd. In 2020 is het perceel van 1,5 ha groot ingezaaid met mais en luzerne. De luzerne is gunstig voor bodemleven (o.a. regenwormen), insecten en veldmuizen. Met ingang van 2021 wordt dit perceel extensief beweide met pony's of schapen, na inzaaien van gras dat geschikt is voor beweiding. WUR en Bouwfonds zullen na verlening ontheffing hiervoor een contract afsluiten met een looptijd van vijf jaar. Na deze periode moet het perceel functioneel blijven als onderdeel van het leefgebied voor de steenuil.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in de aanvullende gegevens van 26 januari 2021.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De hoge vraag naar woningen door verschillende ontwikkelingen (onder meer vestiging nieuwe bedrijven en groei universiteit) geeft het belang weer van het project. Een andere locatie is geen optie, omdat er nog steeds een woningtekort is en daarvoor ook locaties gezocht moeten worden. Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 4 van de aanvullende gegevens van 20 maart 2020 is beschreven welk wettelijke belang op het project van toepassing is.

Beoordeling van het belang

Het belang ter bescherming van flora en fauna kan van toepassing zijn indien bij de uitvoering van het project aanvullende maatregelen getroffen worden die ten goede komen aan flora en fauna. Er worden open stootvoegen in de nieuwbouwwoningen gerealiseerd, waardoor potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen en vogels gecreëerd worden. Daarnaast zijn ten noorden van het plangebied heestervakken aangeplant, waar in 2019 een eitje van de sleedoornpage is aangetroffen. Ook zijn waarnemingen van sleedoornpage in de reeds afgeronde gebieden fase 1 en 2 van woonwijk Kortenoord.

Wij kunnen daarom instemmen met het belang ter bescherming van flora en fauna zoals weergegeven in tabel 1.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

9 van 15

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvullende gegevens van 26 januari 2021 is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de steenuil in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Een deel van de permanente mitigatie is inmiddels gerealiseerd voor de steenuil. Door het aanplanten van landschapselementen en het uitvoeren van steenuilvriendelijk beheer in de omgeving van het plangebied wordt alternatief leefgebied voor de soort gecreëerd. Aan de hand van monitoring kan bijgestuurd worden indien nodig. Op deze manier verwachten we dat de steenuil in het gebied aanwezig blijft. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt daarmee niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de steenuil.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en dit verbod wordt de ontheffing verleend.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit is een zienswijze binnengekomen.

Zienswijze van Vereniging Mooi Wageningen te Wageningen, gedateerd 9 maart 2021

Aangegeven is dat er sprake is van cumulatieve effecten op het leefgebied van steenuilen in het westelijke gebied van Wageningen. In 2011 heeft een illegale kap van een hoogstamboomgaard plaatsgevonden en afgelopen jaar is een nabijgelegen 100 m lange houtwal verwijderd voor de uitbreiding van agrarisch areaal. Ook de komst van een 5 ha groot zonnepark aan de Haarweg doet afbreuk van het leefgebied van de steenuil. Dit klemmt des te meer omdat het behoud van dit perceel in eerdere instantie is opgevoerd als compensatie voor de stedelijke ontwikkeling van Kortenoord. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft in 2010 toestemming verleend voor de realisatie van de woonwijk Kortenoord op basis van een aantal maatregelen die genomen zouden moeten worden om de kwaliteit van het leefgebied van de steenuil te waarborgen. Eén van die maatregelen betreft het behouden van het ruige weiland waar de gemeente via een bestemmingsplanwijziging ruimte heeft gemaakt voor de aanleg van het zonnepark. Dit zonnepark is, naar wij hebben begrepen, nog steeds niet gerealiseerd vanwege het uitblijven van voornoemd ontwerpbesluit. Als gevolg van de aanleg van het zonnepark wordt het betreffende weiland ongeschikt als foerageergebied en neemt het oppervlakte functioneel leefgebied nog eens met 5 ha af. Bij de beoordeling van de aanvraag is hiermee voor zover wij hebben kunnen nagaan geen rekening gehouden.

Wij constateren dan ook dat er bij de te verlenen ontheffing geen rekening wordt gehouden met, noch onderzoek gedaan naar de cumulatieve effecten van alle ontwikkelingen en dat compenserende maatregelen teniet worden gedaan door nieuwe ontwikkelingen.

In de nabije omgeving is naast voornoemde ruimtelijke ontwikkeling in de afgelopen jaren al flink wat leefgebied verloren gegaan; onder meer door woningbouw (30 ha) en de aanleg van een bedrijventerrein ten zuiden van de N225 (9 ha). Oprukkende bebouwing is een belangrijke oorzaak van de negatieve trend voor de steenuil in Nederland (Sovon, 2017).

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

10 van 15

Als mitigerende maatregelen worden 11 nestkasten geplaatst. Er wordt niet aangegeven hoe daarbij rekening wordt gehouden met reeds aanwezige territoria. Ook lijken de nestkasten zo dicht bij elkaar geplaatst te worden dat ze niet optimaal functioneren. Specifiek het plaatsen van 5 kasten op een locatie is als mitigerende maatregel weinig zinvol.

Verder wordt de aanplant van een haag/ecosingel opgevoerd, terwijl onze vereniging die betreffende haag in 2019 heeft aangeplant. Een reeds bestaande haag kan dus niet als mitigerende maatregel worden opgevoerd.

Ten slotte is het niet duidelijk hoe de instandhouding van het leefgebied van de steenuil op de lange termijn wordt geborgd. De ervaring met het zonnepark laat zien dat het zonder duidelijke borging niet te vermijden is dat maatregelen die nu als mitigerende maatregel worden opgevoerd binnen een paar jaar teniet kunnen worden gedaan. Wij verzoeken u dan ook om op voorhand te regelen dat behoud en beheer van de mitigerende maatregelen juridisch en planologisch worden geborgd.

Wij verzoeken het volgende:

1. Geef een heldere uiteenzetting van alle eerdere besluiten en de consequenties daarvan voor het leefgebied voor de steenuil en daarbij duidelijk aan te geven in hoeverre nieuwe besluiten in strijd zijn met eerder gestelde voorwaarden.
2. Maak een passende beoordeling van de cumulatieve effecten van alle ontwikkelingen in het plangebied en betrek daarbij ook de kap van de boomgaard en houtwal in beschouwing.
3. Waarborg dat de aanleg van een heg op een locatie waar reeds een heg staat niet ten onrechte wordt opgevoerd als mitigerende maatregel.
4. Waarborg dat nieuwe nestkasten niet in bestaande territoria worden geplaatst, maar dat via mitigerende maatregelen de omvang en kwaliteit van het leefgebied netto niet achteruitgaat (en bij voorkeur toeneemt).
5. Zorg op voorhand voor een juridische en planologische borging van de mitigerende maatregelen die nodig zijn om voornoemde ontheffing van de Wnb te kunnen verlenen.

Reactie op zienswijze

1. Voor de ruimtelijk ontwikkeling van Kortenoord is voor alle fasen (1 t/m 3) in 2010 toestemming verleend (positieve afwijzing) door het ministerie van LNV. Omdat de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 in werking is getreden en de laatste fase van Kortenoord nog niet uitgevoerd is, is alsnog met onderhavig besluit een ontheffing verleend voor fase 3 van Kortenoord. Er zijn geen andere besluiten bekend. Het onderhavig besluit is niet in strijd met eerder gestelde voorwaarden zoals opgenomen in de positieve afwijzing, omdat rekening is gehouden met deze voorwaarden én met het verlies van leefgebied door het voorgenoemde zonnepark (zie reactie bij punt 2).

Het merendeel van de maatregelen in de huidige ontheffing zijn overgenomen van de eerdere positieve afwijzing. Enkele zijn niet opgenomen, zoals het behoud van het perceel, waar nu het zonnepark is gepland. Daarnaast zijn nog aanvullende maatregelen opgenomen om een duidelijke ecologische plus te realiseren, zoals de aanplant van struweelhagen en heestervakken.

2. In figuur 3 van bijlage 3 is bij nummer 3 een perceel (Wageningen K 306) weergegeven waarop beweiding met schapen/pony's plaatsvindt ten behoeve van steenuilvriendelijk beheer. Dit perceel wordt geschikt gemaakt als onderdeel van het leefgebied voor de steenuil vanwege het verlies van het leefgebied waar het zonnepark gepland is. Voor de realisatie van het zonnepark moet binnen de afzonderlijke vergunningsprocedure geregeld worden of en welke maatregelen getroffen moeten worden voor de steenuil.
Voor het toetsen van cumulatieve effecten worden alle activiteiten meegenomen, waarvoor vergunningen zijn verleend en nog niet zijn uitgevoerd. Dit betekent dat de illegale verwijdering van de hoogstamboomgaard en houtwal niet via het ontheffingstraject loopt, maar gemeld moet worden bij en gehandhaafd moet worden door de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
3. Bouwfonds Ontwikkeling BV (hierna: Bouwfonds) waardeert dat de vereniging Mooi Wageningen deze heg heeft aangelegd. Ongeacht welke partij de heg heeft aangelegd, vormt deze onderdeel van het leefgebied voor steenuilen en wordt deze meegenomen om te bepalen welke overige maatregelen getroffen moeten worden. Door de heg ook vast te leggen in de ontheffing als onderdeel van het leefgebied van de steenuil, mag de heg niet zonder meer verwijderd worden zonder andere mitigerende maatregelen te nemen.
De heg staat op een perceel van Van Vlastuin Agro, met wie Bouwfonds een pakket aan mitigerende maatregelen heeft afgesproken, zoals de aanleg van struweelhagen en knotbomenrijen en de omvorming van het perceel Wageningen K 306 waar steenuilvriendelijk beheer wordt uitgevoerd. Bouwfonds heeft verder afspraken gemaakt met Van Vlastuin Agro over het onderhoud van deze elementen, inclusief deze heg. Overigens wordt zonder de aangeplante heg van vereniging Mooi Wageningen voldaan aan de 900 m lange houtwal die vanuit de positieve afwijzing van 2010 is vereist.
4. Deze mitigerende maatregel stamt uit de positieve afwijzing van 2010. Hierbij was sprake van 10 nestkasten, waarvan er 3 bij de Ossekampen gerealiseerd zouden worden, 2 aan de zuidkant van het vochtige weiland, 3 in de omgeving van de boomgaard aan de Haarweg en 2 in het agrarisch gebied daartussen.
Daar is deels aan gehouden, omdat niet op elke locatie geschikte bomen of bebouwing aanwezig waren waar een nestkast opgehangen kon worden. Uiteindelijk zijn 5 nestkasten bij de Ossekampen geplaatst, maar daar tegenover is een 11de kast toegevoegd, welke geplaatst is in het tussenliggend agrarisch gebied.
Overigens zijn in de verleende toestemming 2 territoria van de steenuil vastgesteld en een mogelijk 3de territorium. Door de realisatie van Kortenoord zal één vaste rust- en verblijfplaats volledig ongeschikt worden, omdat leefgebied verloren gaat. Volgens het kennisdocument Steenuil (Bij12, 2017) dienen voor elk aan te tasten nestplaats minimaal 2 vervangende nestkasten gerealiseerd te worden. De 11 geplaatste nestkasten voldoen hieraan en zullen bijdragen aan het behoud van de aanwezige territoria.
5. In beginsel sturen wij aan op het planologisch vastleggen van alternatief leefgebied. Indien dit niet mogelijk is omdat de initiatiefnemer niet de grondeigenaar is van gronden waarop de mitigatie gerealiseerd wordt, wordt een schriftelijke vastlegging met de grondeigenaar vereist.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

12 van 15

Dit is ook het geval in deze procedure. De mitigerende maatregel voor de omvorming van het perceel Wageningen K 306 tot geschikt leefgebied voor steenuilen wordt vastgelegd in een meerjarige overeenkomst tussen Bouwfonds, WUR en Van Vlastuin Agro. Daarnaast is als aanvullend voorschrift opgenomen dat dit perceel ook na deze periode functioneel moet blijven als onderdeel van het leefgebied voor steenuilen.

Knotbomenrijen, struweelhagen en andere landschapselementen mogen niet zonder meer verwijderd worden. Toezicht en handhaving hiervan is essentieel voor het behoud van een kleinschalig landschap, waar steenuilen (en andere soorten) van afhankelijk zijn. Bij een bestemmingsplanwijziging of een omgevingsvergunningsprocedure met betrekking tot dit deel van het buitengebied moet opnieuw en integraal gekeken worden naar de effecten door ruimtelijke ontwikkelingen op steenuilen (en andere soorten).

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

10 mei 2021

Zaaknummer

2019-012978

Blad

13 van 15

BIJLAGE 2

Figuur 1 Begrenzing plangebied (rood omkaderd).

BIJLAGE 3

Mitigerende maatregelen

Figuur 2 Locaties van de 11 geplaatste steenuilenkasten.

Figuur 3 Toelichting nummers 1-6 op de luchtfoto:

1. Knotbomenrij van 300 meter bestaande uit schietwilgen met een plantafstand van 8 meter. Deze knotbomenrij sluit aan op de bestaande beplanting op het erf van Haarweg 18. Onderhoud bestaat uit periodieke afzetting (ca. 3 - 5 jaar). Duur: permanent. Dit betreft terrein in beheer/eigendom van Van Vlastuin Agro.

2. Haag van 400 m.

3. Perceel waarop beweiding met schapen/pony's plaatsvindt t.b.v. steenuilvriendelijk beheer.

4. Ecosingel van ~400 m lang en 5,70 m breed.

5. Struweelhaag van 450 meter aan de oostzijde van het klompenpad, bestaande uit sleedoorn. Onderhoud door middel van jaarlijks of om het jaar snoeien, indien noodzakelijk. Duur: permanent. Dit betreft terrein in beheer/eigendom van Bouwfonds. NB. De haag wordt geplant direct langs de bestaande knotwilgenrij, die gehandhaafd wordt.

6. Struweelhaag van 420 meter, bestaande uit met name sleedoorn afgewisseld met groepsgewijze aanplant van hondsroos, kardinaalsmuts en rode kornoelje. Onderhoud bestaat uit het periodiek afzetten van de beplanting (ca. 3 - 5 jaar). Duur: permanent. Dit betreft terrein in beheer/eigendom van Van Vlastuin Agro.